20ՐԴ ՏԱՐԻ ՈՒՐԲԱԹ 16 ՅՈՒՆԻՍ 1893 ԹԻՒ 1191

ՏԷՐ ԵՒ ՏՆՕՐԷՆ
ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ ՇԱՇՆԱԶԱՐ

ԽՄԲԱԳՐԱՏՈՒՆ
ԳԱԼԱԹԱ, ՂԱԼԱԹԻԱ, ՝ ԷՍԿԻ ՓԱՆՔ ՕՍՄԱՆ
Խմբագրատան ուղղուած նամակներ կամ ձրագրութիւններ
կատ չի դարձուիր

Bureaux du Journal HAÏRÉNIK
Galata, ancien local de la Banque Imp. Ott.
CONSTANTINOPLE

10 ՓԱՐԱՅ

ՀԱՅՐԵՆԻՔ

ՕՐԱԳԻՐ

ԱՋԳԱՅԻՆ, ԳՐԱԿԱՆ ԵՒ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

ԽԱՆԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Գալաթիայեմար	300 Ֆր.	75 զրչ.	Մէջիտ
» »	150 »	40 »	»
Դաւառներու	300 »	100 »	»
»	150 »	50 »	»
»	75 »	25 »	»
Օտար երկիր	300 »	25 ֆրանք	
Ռուսիա	300 »	10 րուպլի	

Դրամի վճարումը պէտք է կատարուի խմբագրատան վրայ
[Դրամի փոխարէն փոստայի փուլ կ'ընդունուի, 115 զրչ. փոստայի փուլը 100 դրուշի տեղ]։

غلطه اسکی بانق عثمانیه‌ده
حیرنیك سعادیه‌سی اداره‌سنه

10 ՓԱՐԱՅ

ՌՈՒՍԻՆԵԱՆԻՆ ՄԻԿ ՁԵՌԱԳԻՐԸ

Այս օրերս առիթ ունեցայ տեսնել Ռուսինեանի ձեռագիր մէկ տետրակը։ Թարգմանութիւնն է Վիգթոր Հիւկոյի մէկ ճառին զոր բանաստեղծ իմաստասէրը արտասանած է ֆրանսական երեսփոխանութեան 1850 յունուար 15ի նստին։ Այդ առենաբանութեամբ Հիւկօ պատմական պայծառ փաստերով, որոնց ցնցղուկան ուժը կ'աւելցնէ արտակարգ կորովալիր ոճ մը, կը պարզէ ահաբեկիչ տեսարան մը այն ամէն աւերումներուն զոր կղերամոլութիւնը իրարու վրայ դիզած է Եւրոպայի մէջ։

Ձենք կարծեր թէ այդ թարգմանութիւնը տպագրուած ըլլայ։ Այսպիսի զանցառութեան մը համար կը ցաւինք։ Երեսուն քառասուն տարուան ժամանակամիջոցի մը մէջ հեռվեռէ հասնող ճառաղաշ մտքերուն վրայ ի՞նչ փրկարար աղդեցութիւն պիտի ունենար Հիւկոյի ուժեղ ձայնը։ Ու մեր այն կարդ մը եկեղեցականները որոնք արեւմտեան կրօնական ուղղութիւնը մեր մէջ ամրապնդելու միտած են կամ կը միտին, հաւանօրէն սթափուէին այդ ճառին ընթերցումով — դէթ աղդերնուն համար քիչ մը հոգածու սիրտ կրողները։ Եւ կրնայինք հատ մըն ալ իրը պատասխան ղրկել Ա. տարատի հիմակուան աստուածաբան խմբագիրներուն։ Կղերամտութեան ֆիլոքսերան կրնայ մտնել ամէն եկեղեցի այգեստանը ու հոն ճարակել, բաւական է որ իրեն քիչ մը Թոլստուութիւն ըլլայ։

Ռուսինեանի թարգմանութեան անտպագիր մնալը եթէ ցաւ կը պատճառէ մեզի, բայց և այնպէս կը սրանչանանք նախորդ սերունդին այդ հոյակապ ներկայացուցիչներուն վրայ որոնք հասկցած էին թէ միտք բթացնող, սիրտ չորցնող խորչակը ո՞ւսկից կը փչէ։ Ու այս է պատճառը որ տարիները ինչքան բազմութիւն իրարու վրայ կը բարդուին, Ռուսինեաններուն դէմքերն ալ, զոր մենք հազիւ թէ նշմարած էինք, այնքան աւելի մեծ կ'երեւին մեր աչքերուն։ Այդ աղնուասիրտ խորհողները ոչ թէ միայն ժամանակի մը համար մտածեցին, այլ և ամէն ժամանակի համար։ Եթէ այսօր հաւաքածոյ մը հրատարակուի անոնց արտասանած իմաստասիրական ատենաբանութիւններուն, ապահով եմ թէ նոր սերունդը պիտի խանդավառի, ու հիներն ալ հրճուանքով մտիկ պիտի ընեն։

Նախորդ սերունդին երբեմն այնքան համբաւ վայելող ներկայացուցիչներէն մաս մը մեռած են, մաս մը դեռ կ'ապրին, բայց մեռած թէ ապրող քանինե՛ր աներեւութացած են մեզի համար, ու մենէ ետքը եկողները ա՛լ բնաւ չպիտի յիշեն զիրենք։ Երբեմն դառնութեամբ ասոնցմէ ոմանց վրայ կը խօսինք, և եթէ օր մը յիշատակուին իսկ երբեք սրտաբուղխ դրուատիք մը պիտի չընկերանայ իրենց անուններուն։ Բայց Ռուսինեանի նմաններու դէմ քերը միշտ ընծանի կը մնան, միշտ սիրելի, ու կը յանձնարարուին մեկ սերունդէն միւսին, նման հայրենի տան այն պատկերներուն որոնք ընտանիքի փառքին պատմութիւններն են, ու հայրը զաւկին կը փոխանցէ իրր ներշնչարան և պահապան պատուոյ ատանգութեանց։

Ինչո՞ւ այս տարբերութիւնը մեկուն և միւսին մէջ։ Վասն զի սիրուածները իրենց գործունէութիւնը անձնական նկատումներու աղտոտ չրջանակին մէջ չամիոփեցին, օրուան պէտքերուն համար մեքենայութեանց մարդերը չեղան։ Այն, ընդարձակ իմաստասիրութիւն մը իրենց ուղեցոյցն էր. ներմ չունչը որ կը բղխի հանրութիւնը անկեղծօրէն ու սրտանց սիրող կուրծքերէն, տաքցուց անոնց ժամանակակիցները ու իր բարերար աղդեցութիւնը կը սփռէ ետքէն եկողներուն վրայ։ Մեր հանրային գործերուն մէջ դեղեցկագիտութիւն դրին։ Ու դեղեցիկը, պայման անմահութեան, հանրային կեանքն ալ կը լուսաւորէ պայծառ զուարթութեամբ մը որ կը հրճուեցընէ հանդիսատեսները և կը ցոլանայ ապագային վրայ։ Խորհողներ էին ու գեղեցկագէտներ անոնք։ Դեղեցիկ բացատրութիւնն ու ձեւը կը վնտռէին, իրենց ատենաբանութեանց մէջ. Դեղեցկին ետեւէն կը պնդէին իրենց դրութեանց ամէն մէկ տողին մէջ։ Ու Դեղեցկին այդքան նախանձախնդիրները կրնայի՞ն աղտոտութեանց ճահիճին մէջ տապլտկիլ։ Ո՛չ. Դեղեցկասիրութիւնը զիրենք մաքուր պահեց։

Խորհող, մաքուր, գեղեցկասէր մտքերն ու հոգիները միշտ բարձրեր կը թեւարկեն հանրութեան վրայ։ Երբեք չեն անհետանար։ Մոգերուն ուղեցոյց եղող լոյսն են, բայց միշտ տեւող։ Ա. Ա.

ՆԱՆՍԻ
ՎԱՐԺՈՒհԻ ՊԱՏՐԱՍՏԵԼՈՒ ՀԱՄԱՐ
ԵՂԱԾ ՆՈՒԻՐԱՏՈՒՈՒԹԻՒՆ

Խարբերդեն ստացանք 381 ղրչ. ղոր վճարած են հետեւեալ անձերը։

Յ. էֆ. Ֆէրմանեան՝ 54, Օր. Մ. Զուլումեան՝ 40, Օր. Ս. Տէօքմէճեան՝ 27, Կ. էֆ. Տ. Պաղտասարեան՝ 25, Տ. Մարկոս քհն. տեարք Հ. Խզոլը-Քէչիշեան (բողոքականաց ազգապետ), Ա. Զըտիկեան, Յ. Շաղլեան, Ն. Թիւֆէնկճեան, Յ. Էքիզեան, Կ. Գալուստեան՝ 20 ական ղրուշ։ Ա. Թաշճեան, Մ. Ճըսխալեան, Գ. Քիւրքճեան, Օր. Ս. Ցարութիւնեան, Գ. Աղճաեան, Ե. Էլմասեան, Յ. Տէմիրճեան՝ 10 ական։ Ս. Խալիճեան, Ա. Տ. Մկրտիչեան, Խ. Թաչճեան, Մ. Համբարձումեան, Մ. Թաչճեան՝ 5 ական ղրչ։

* * *

Ցանձնեցին մեզ 25 ղրուշ, ղոր վճարեր են Բալահովիտի Ձէթ գիւղացիներէն տեարք Գ. Գոլօյեան, Օ. Տէրմանեան, Կ. Ինկիլիզեան, Մ. Ադամեան եւ Ղ. Պօյաճեան։

ԳԱՆՏԻԼԼԻԻ ՄԷՋ

Քանտիլլիի մէջ այս օրերս բաւական մեծակակ խնդիր մը կայ զոր կ'արժէ մեր ընթերցողներուն ներկայացնել, խնդիր մը որ թէեւ քահանայական խնդիր մըն է, սակայն ունի իր զաւեշտական կողմը։ Պատմենք եղելութիւնը։

Պարոն մը, որ սիրացու է եղեր, Քանտիլլի կուգայ եւ հոն դպրոցին վարժապետ կը կարգուի։ Թօհաֆ մարդ մըն է եղեր աս, շախա շեհլիք սիրող մարդ մը որ իր խպըլիկ վարմունքներուն չնորհիւ կը յաջողի թաղական աղաներուն հաճակրանքը վաստկիլ։ Օր մը թաղական աղաներէն երկուքը Ֆըստըխլըի զբօսարանը կ'երթան օդ առնելու քիչ մը ու ծառի մը տակ կը նստին, օղիի ափսէ մըն ալ դիմացնին, պատմութիւնը չըսեր թէ սղիին ի՞նչ մեզներ կ'ընկերանային։ Մեր թաղականները քիչ մը ֆէյֆ կ'ըլլան։ Այդ միջոցին տիրացու վարժապետը հոնկէ կ'անցնի։

—Ծօ՛, վարժապետ եկուր նայինք։

Վարժապետը կը մօտենայ։

—Ի՞նչ կայ չի կայ, վարժապետ, աղէկ ո՞նց ես։

—Ի՛նչ ըլլայ, մեր վիճակը յայտնի է, աղօթող ենք։

—Եկուր քեզի կարգենք, վարժապետ։

—Ամաճ աղա ես կարգուելիք մա՞րդ եմ, ես ընտանիք կրնա՞մ նայիլ։

—Ատ ալ մտածելիք բան ըլա՞ր, քահանայ կ'ընենք քեզի, ինտոր ըլլայ նէ կ'ապրիս։

Օղիի չիչը կը նորոգուի եւ խօսակցութիւնը կը չարունակուի. վերջնականապէս կ'որոշեն աղջիկ մը գտնալ ու մարդը կարգել։

Օր մըն ալ Քանտիլլիցիները կը լսեն որ իրենց վարժապետը նշանուեր է եւ օր մըն ալ կը լսեն որ ամուսնացեր է։ Կ'անցնի քանի մը ամիս եւ վարժապետը կը ներկայանայ թաղական խորհուրդին ու կը պահանջէ որ զինքը քահանայ ընելու համար պէտք եղած դիմումները ընեն։ Արդ, նոր թաղական խորհուրդ մը եկած էր հիմա որ Ֆըստըխլըի զբօսարանին մէջ տրուած որոշումը չէր ուզեր գործադրել։

—Անանկ բան կ'ըլա՞յ մի, կը գոչէ վարժապետը, եթէ դուն քահանայ չպիտի ընէիք ինչո՞ւ կարգեցիք։

—Մենք չէինք խոստացողները։

—Թաղական խորհուրդի անդամներն էին, կը պատասխանէ, եւ թաղական խորհուրդը պաշտօնական մարմին մըն է։

Քիչ մը կը վիճաբանին, սակայն ի վերջոյ ճամբու կը դնեն զինքը։

Մարդը չյուսահատիր. կը դիմէ նախորդ թաղականներուն՝ որոնք կը յիշեն իրենց խոստումը եւ գործի կը սկսին։ Հանրագրութիւն մը կը պատրաստեն, որուն մէջ փափաք կը յայտնուի որ վարժապետը քահանայ ձեռնադրելու, եւ ձեռքը կուտան որպէս զի ստորագրութիւն հաւաքէ։ Թուղթը կ'առնէ վարժապետը եւ կը բերէ զոքանչին որ անմիջապէս կը ստորագրէ, ո՛չ միայն կը ստորագրէ, այլ թուղթը զրպանը դնելով դռնէ դուռ կը պտըտի ուրիշներուն ալ ստորագրել տալու համար։ Վա՛յ այնոնց որոնք չեն ստորագրեր. անէծքներու տարափ մը կը սկսի դուրս պոռթկալ զոքանչին բերնէն։

—Մուիկ ծուիկ կոտրտիք. դունէ դուռ մուրաք. ճղակտոր ելլաք. հազար օրերնիդ մէկ ըլլայ, ետն։

Եւ այս միջոցով կը յաջողի մէկ քանի ստորագրութիւն հաւաքել ու թուղթը կը ներկայացնէ թաղական խորհրդին որ առանց անէծքներուն կարեւորութիւն տալու, կը մերժէ կնիքը դնել։

—Կնիքնիդ ձեր գլուխը փաթաթի, կը գոչէ զոքանչը եւ թուղթը կը ղրկէ Կրօնական ժողովին։

Կրօնական ժողովը նկատողութեան կ'առնէ հանրագրութիւնը եւ քահանան կը կոչէ քննութեան։

Բնակիչները կը քննեն կը հաստատեն որ մարդը մօրուք ունի, ամուսնացած է, ձայն ունի, հետեւաբար կրնայ քահանայ ըլլալ։ Դեղին ողջախոհ մասը որ կրօնականները ժողովին վրայ միամիտ վստահութեամբ մը մինչեւ այն տեղն անտարբեր կը դիտէր այդ տեսակ մը կատակերգութիւնը, երբ կը լսէ կրօնական ժողովին որոշումը զարմանք ու զայրոյթ կը զգայ միանգամայն եւ ահա՛ գեղին մէջ իրարանցում մըն է կը սկսի, որ անչուշտ երկպառակութեան մը պիտի յանգեր եթէ կրօնական ժողովը վերջին վայրկեանին չարձնար եւ քահանայացուներու ցանկէն դուրս չնետեր այդ պարոնը։

Հիմա կրնանք խնդիրը փակուած նկատել։

Սակայն ցաւալի է մտածել թէ արդեօք որչա՛փ այդպիսի պարագաներու մէջ ձեռնադրուած քահանայացուներ ուղեցած ենք։

Քանտիլլիի նախորդ թաղականներէն մէկուն հետ տեսնուեցայ, սոյն վարժապետին կողմնակիցներէն մին, որ ամենայն լրջութեամբ կ'ըսէր.

—Իրա՛ւ տգէտ, անկիրթ մարդ մըն է, բայց ի՛նչ կ'ըլլայ, քահանայութիւնն ալ զոռ բան մը չէ եա, մեռել թաղել, խաչհանդիսատ ընել, կնունք ընել, պսակել, ասկէ իպարեհ բան մըն է։ Մարդուն ապագան չինած պիտի ըլլանք, թո՛ղ ան ալ աս գործը ըրած ըլլայ, զաթը պախա բանի մը եարար չէ որ։

Ա՛հա «բարեգործ» թաղական մըն ալ։

Ե. Օ.

ԻՆՉՊԷՍ ՊԷՏՔ Է ԸՆԴՐԵԼ ԴԱՍԱՏՈՒ ՄԸ

ԿԻՐԱՍՈՆ, 9 յունիս

Կարդալով Հայրենիքի մէջ հրատարակուած ազդարարութիւն մը, որով տրապիզոնցիները կը փնտռեն իրենց դպրոցին համար տեսուչ մը, ուսուցիչներ եւ ուսուցչուհիներ՝ բաւական գոհացուցիչ ամսականներ վճարելու յօժարութեամբ, սկսայ մտածել ու ինքնիրենս հարցնել թէ լաւ ուսուցչական մարմին մը գտնելու համար բաւակա՞ն է արդեօք լեցուն թոշակը։ Դասատու փնտռելու եւ ընտրելու մեր եղանակը հինցած չէ՞. եւ այդ հին եղանակը մեզ յուսախաբութեան ու անօգուտ կորուստներու մատնած չէ՞. կորուստ ժամանակի կորուստ դրամի եւ կորուստ միշտ։ Ո՞վ խորհած է այս բանին վրայ պէտք եղածին պէս։ Մեր մէջ տակաւին չատ քիչերը հասկցած են թէ մենք ի՞նչ տեսակ ուսուցիչներու պէտք ունինք. տակաւին մինչեւ այսօր դասատուէ մը մեր փնտռած բանն է թէ ուսումնական խորհուրդն վկայեա՞լ է. իր վկայականը առաջի՞ն է թէ երկրորդ. ի՞նչ ուսում եւ ի՞նչ գիտութիւններ կրնայ դասախօսել. ո՞ւր պաշտօնավարած է, բարի վարքի վկայութիւն ունի՞. քիչ մըն ալ պատկառանք ազդող դէմք մը ունի՞։ Խնդիր չենք ըներ գիտնալ թէ դասատուն ի՞նչ տեսակ նկարագիր ունի, ո՞ր վարժարանին մէջ աւարտած է իր ուսումը եւ ի՞նչ տեսակ ուսուցիչներու առջեւը ծնրադրած է. թէ ունի՞ որոշ ուղղութիւն, անկախ բնաւորութիւն, սիրտ ու եռանդ. եւ դեռ դասատու ապսպրելու ժամանակ չենք մտածած թէ ատոր ընտրութիւնը որո՞ւն եւ ի՞նչ տեսակ մարդու մը թողնելու է, թէ ո՞վ կրնայ հասկընալ թէ դիմողներէն ով աւելի յարմար է, ու ո՞վ կրնայ պահանջուած պայմանները լրացնել, եւ թէ ով կրնայ դատել թէ ասոր անոր վկայութիւններն ուսուցչի մը համար գովե՞ստ են թէ պարսաւ. վասն զի ինչպէս գիտենք չատախ գովեստներ կը խօսին եւ իրր առաւելութիւններ ցոյց կուտան այնպիսի բաներ, որք հասկցող մարդուն համար պարսաւ ու տկարութիւն են միայն. եւ ատոր հակառակը իրր յոռութիւններ ցոյց կուտան, որք պէտք է անպատճառ ճշմարիտ արժանիք մը նկատուին։

Կը ձգեմ Պոլիսը պղտեցին. անոնք Թերեւս ինչ աղէկ խօսին իրենց խեղճ կրթութեան վրայ,— խեղճութիւն, որուն ես անձամբ ականատես եղած եմ — ու կը դառնամ միմիայն գաւառներու վիճակին։ Պատեհութիւն ունեցած եմ չատ մը գաւառներու վարժարանները այցելելու եւ չատ ուսուցիչներ ճանչնալու, չատ անգամ անոնց դասախօսութիւններն ներկայ գտնուելու, եւ տեսնելու թէ ի՛նչ կ'ընեն անոնք եւ ո՛ւր կ'երթան։ Բոլորովին խեղճերուն վրայ չի պիտի խօսիմ, այլ բաւական աղէկներուն վրայ է ըսելիքս. ատոնք կը դասախօսեն հայերէն, ֆրանսերէն, աշխարհագրութիւն, պատմութիւն եւ քերականութիւն, ինչպէս հին ու տգէտ վարպետ մը կ'աշխատի չինելու տունմը, առանց ունեցած ըլլալու իր արհեստին վրայ հիմնական ու կանոնաւոր համառութիւն, եւ իր գլխին մէջ որոշ ծրագիր մը։ Գլխուն մէջ ըսի, վասն զի ծրագիրը հոն պէտք է դրոշմուած ըլլայ։ Թղթի վրայ գտնուած ծրագիր մը ինքնին ոչինչ կ'արժէ. ու ինչպէս այդ տգէտ վարպետը ամիսներով տգնելէ վերջը կը բարձրացընէ չէնք մը; որ եւ ո՛չ մէկ պէտք կը գոհացնէ, ո՛չ մէկ բանի կը յարմարի, վասն զի պահանջուած եւ ո՛չ մէկ պայմանը կը լրացնէ. այսպէս մեր դասատուներն ալ կը դասախօսեն չատ մը բաներ, բայց չեն կարող տղոց մտքին ու սրտին որոշ ու կանոնաւոր կրթութիւն մը տալ, չեն կրնար ցոյց տալ ու համոզել աշակերտները, որ ամէն ուսում, ամէն գիտութիւն պէտք է ծառայէ նախ եւ առաջ մարդ առաջ բերելու։ Ու այսպէս անոնք դուրս կ'ելլեն իրր պաշար ունենալով անորոշ գաղափարներ, անճոռնի զգացումներ, բանի մը չյարմարող միտք մը, արդիւնք մը որ դժբաղդներու թիւը կ'աւելցնէ ընկերութեան մէջ։ Այս ուսուցիչներէն չատերը ո՛չ եռանդ ունին ո՛չ ոգի, մէքենայաբար ու քնանալով կը դասախօսեն, չարունակ դասագրքին դիմելով։ Իրենք իրենցմէ դասախօսութեան պատրաստուիլ, ամէն դասախօսութիւն տղին սիրտն ու միտքը զարգացնելու առիթ մը սեպել ու անկէ օգտուիլ տղոց գաղափարները բարձրացնելու ու զգացումները աղնուացնելու համար քնաւ չեն խորհիր։ Այնպիսի դասեր կան զոր լաւագոյն դասախօս մը տղոց մէջ մեծ սկզբունքներ, մեծ գաղափարներ ծնեցնելու կրնայ ծառայեցնել, ըլլայ անիկա աշխարհագրութիւն, ըլլայ երկրաչափութիւն, ըլլայ դիտութիւն եւ ուրիշ ինչ որ. բայց, այս ամէնը ընելու համար նկարագրի տէր մարդիկներ հարկաւոր են։ Ես այսպիսիներու հանդիպած եմ, որոնք չատ պզտիկ թիւ մը կը կազմեն եւ որոնց ներգործութիւնը չատ մեծ եղած է քիչ ժամանակի մէջ։ Իրաւ է որ այդ տեսակ ուսուցիչներ ըլլալու համար քնաժին ընդունակութիւն մըն ալ ունենալու է. բայց բացարձակ ու անուրանալի ճշմարտութիւն մըն է որ իր գացած դպրոցը, իր ունեցած դասատուները կրնան մեզ իրր երաշխաւորութիւն ծառայել թէ ստացած է կրթութիւն մը եւ իրեն յատուկ նկարագիր մը։

Իմ փոքր փորձառութիւնովս պիտի համարձակիմ ըսել թէ, կարելի է գրեթէ միշտ ապահովաբար յանձնել դպրոցի մը ղէկը Ռօպէրթ Գօլեճի չրջանաւարտ աշակերտներուն, քանզի այնպիսիներու ստացած է կրթութիւն մը եւ իրեն յատուկ նկարագիր մը։

ԵՐԵՒԱՆ «ՀԱՅԿԱԿԱՆ» (87)

Ա. ՊՈՒՇԿԻՆ

ԿԱՊԻՏԱՆԻ ՂԱՏՅԱՆՈՎ

ՊԱՏՄՈՒԹԻՒՆ

ԼԵՌՆԱՅԻՆ ՂԱՐԱԲԱՂԻ

Գ.

Մի տեսակ զարմանալի ամաչկոտութիւն էր ստիպում Տանիէլին ոչ միայն ինքն իրան չգովել, այլ եւ ուրիշների գովասանութիւնները լսելիս՝ ամաչել եւ կարմրել, ինչպէս աղջիկ։ Ամենից շատ նա ամաչում էր, երբ գովում էին նրա ձիերի գեղեցկութիւնը։ Ամենից ծանր էր նրա համար, երբ Ղարաբաղի ամենահռչակաւոր ձիավարներից մէկը՝ Ալի-Մուրատ բէկը, որ ինքն էլ ձիերի մեծ սիրահար էր, ասաց նրան, որ ինքը ոչ մի ձի չի տեսել, որ այդքան գեղեցիկ լինի, որքան Տանիէլի ձին։

Ալի-Մուրատ բէկը ամենահարուստ մարդն էր Ղարաբաղում։ Նա ունէր մօտ 50,000 ձիաբոյծ ոչխար, 2 տարի, չորս տարեկան մի քանի հարիւր ձի եւ մօտ 1000 ձի էլ երեք տարեկան։ Նրա ձիերը ամենալաւն էին Ղարաբաղում։ Ալի-Մուրատ բէկը ամենայարգի մարդն էր Ղարաբաղում։ Նրա խօսքը ամենքի համար օրէնք էր։ Նրա ձիերը ամենքից գերազանցում էին։ Ալի-Մուրատ բէկը ամենքից գերազանցում էր ձիերի գեղեցկութեան մէջ

ՀԱՅԱՍՏԱՆ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԽՈՐՀՐԴԱՅԻՆ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԳԵՐԱԳՈՅՆ ԽՈՐՀՐԴԻ ԵՎ ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԽՈՐՀՐԴԱՅԻՆ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹՅԱՆ

Տարի ԼԱ. Ուրբաթ, Դեկտեմբերի 17, 1937 թ. № 294 (6. թ.)

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԽՈՐՀՐԴԱՅԻՆ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԳԵՐԱԳՈՅՆ ԽՈՐՀՐԴԻ ԵՎ ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԽՈՐՀՐԴԱՅԻՆ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹՅԱՆ ՆԻՍՏԱԿԱՑ ՄԱՐՄՆԻ ՀԱՄԱՐ ՀԱՆՐԱՊԵՏԱԿԱՆ ՄՐՑԱՆԱԿԻ ՀԱՍՏԱՏՈՒՄ ԵՎ ՊԱՐԳԵՎՈՐՈՒՄ

Հայկական խորհրդային հանրապետության գերագույն խորհրդի և Հայկական խորհրդային հանրապետության կառավարության նիստակաց մարմնի համար հանրապետական մրցանակի հաստատում և պարգևատրում

Հայկական խորհրդային հանրապետության գերագույն խորհրդի նիստակաց մարմինը որոշում է.

1. Հաստատել Հայկական խորհրդային հանրապետության գերագույն խորհրդի և Հայկական խորհրդային հանրապետության կառավարության նիստակաց մարմնի համար հանրապետական մրցանակ։

2. Հանրապետական մրցանակը շնորհել 20 հոգուց բաղկացած հետևյալ կազմով.

1. Ալիխանյան Արտեմ Իսահակի, գրականագետ, գրականության ինստիտուտի տնօրեն, Հայկական ԽՍՀ գիտության վաստակավոր գործիչ, Հայկական ԽՍՀ գիտության վաստակավոր գործիչ, Հայկական ԽՍՀ գերագույն խորհրդի պատգամավոր։

2. Ալոյան Ալեքսանդր Հովհաննեսի, Հայկական ԽՍՀ գերագույն խորհրդի նախագահության անդամ։

3. Ալոյան Ալեքսանդր Ալեքսանդրի, Հայկական ԽՍՀ գերագույն խորհրդի նախագահության անդամ։

4. Ամատունի Վազգեն Հակոբի, Հայկական ԽՍՀ ժողովրդական կոմիսարների խորհրդի նախագահ։

5. Ասլանյան Ալեքսանդր Ալեքսանդրի, Հայկական ԽՍՀ ժողովրդական կոմիսարների խորհրդի նախագահի տեղակալ։

6. Ասլանյան Ռուբեն Ալեքսանդրի, Հայկական ԽՍՀ ժողովրդական կոմիսարների խորհրդի նախագահի տեղակալ։

7. Ավետիսյան Ավետիս Ավետիսի, Հայկական ԽՍՀ գերագույն խորհրդի նախագահության անդամ։

8. Հովհաննիսյան Հովհաննես Հովհաննեսի, Հայկական ԽՍՀ գերագույն խորհրդի նախագահության անդամ։

9. Գրիգորյան Գրիգոր Գրիգորի, Հայկական ԽՍՀ գերագույն խորհրդի նախագահության անդամ։

10. Դանիելյան Դանիել Դանիելի, Հայկական ԽՍՀ գերագույն խորհրդի նախագահության անդամ։

11. Զաքարյան Զաքար Զաքարի, Հայկական ԽՍՀ գերագույն խորհրդի նախագահության անդամ։

12. Թադևոսյան Թադևոս Թադևոսի, Հայկական ԽՍՀ գերագույն խորհրդի նախագահության անդամ։

13. Իսրայելյան Իսրայել Իսրայելի, Հայկական ԽՍՀ գերագույն խորհրդի նախագահության անդամ։

14. Լազարյան Լազար Լազարի, Հայկական ԽՍՀ գերագույն խորհրդի նախագահության անդամ։

15. Մելիքյան Մելիք Մելիքի, Հայկական ԽՍՀ գերագույն խորհրդի նախագահության անդամ։

16. Նազարյան Նազար Նազարի, Հայկական ԽՍՀ գերագույն խորհրդի նախագահության անդամ։

17. Պետրոսյան Պետրոս Պետրոսի, Հայկական ԽՍՀ գերագույն խորհրդի նախագահության անդամ։

18. Ռշտունի Ռշտունի Ռշտունու, Հայկական ԽՍՀ գերագույն խորհրդի նախագահության անդամ։

19. Սարգսյան Սարգս Սարգսի, Հայկական ԽՍՀ գերագույն խորհրդի նախագահության անդամ։

20. Տիգրանյան Տիգրան Տիգրանի, Հայկական ԽՍՀ գերագույն խորհրդի նախագահության անդամ։

3. Պարգևատրել Հայկական խորհրդային հանրապետության գերագույն խորհրդի և Հայկական խորհրդային հանրապետության կառավարության նիստակաց մարմնի համար հանրապետական մրցանակով՝ Հայկական ԽՍՀ գերագույն խորհրդի նախագահության անդամ, գրականագետ, գրականության ինստիտուտի տնօրեն, Հայկական ԽՍՀ գիտության վաստակավոր գործիչ, Հայկական ԽՍՀ գերագույն խորհրդի պատգամավոր Արտեմ Իսահակի Ալիխանյանին։

4. Հանձնարարել Հայկական խորհրդային հանրապետության գերագույն խորհրդի նախագահության անդամ Ալեքսանդր Հովհաննեսի Ալոյանին հանրապետական մրցանակը հանդիսավոր կերպով հանձնելու Հայկական խորհրդային հանրապետության գերագույն խորհրդի և Հայկական խորհրդային հանրապետության կառավարության նիստակաց մարմնի համատեղ նիստում։

Հայկական խորհրդային հանրապետության գերագույն խորհրդի և Հայկական խորհրդային հանրապետության կառավարության նիստակաց մարմնի նախագահ Ա. ԱՄԱՏՈՒՆԻ

Հայկական խորհրդային հանրապետության գերագույն խորհրդի և Հայկական խորհրդային հանրապետության կառավարության նիստակաց մարմնի քարտուղար Ա. ՍԱՐԳՍՅԱՆ

Երևան, 16 դեկտեմբերի 1937 թ.

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԽՈՐՀՐԴԱՅԻՆ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԳԵՐԱԳՈՅՆ ԽՈՐՀՐԴԻ ՆԻՍՏԱԿԱՑ ՄԱՐՄՆԻ ՀՐԱՄԱՆ

Հայկական խորհրդային հանրապետության գերագույն խորհրդի նիստակաց մարմինը որոշում է.

1. Հաստատել Հայկական խորհրդային հանրապետության գերագույն խորհրդի և Հայկական խորհրդային հանրապետության կառավարության նիստակաց մարմնի համար հանրապետական մրցանակ։

2. Հանրապետական մրցանակը շնորհել 20 հոգուց բաղկացած հետևյալ կազմով.

1. Ալիխանյան Արտեմ Իսահակի, գրականագետ, գրականության ինստիտուտի տնօրեն

այս տարի ամառուան հունձքը առատ պիտի ըլլայ։

ԵԼՆԻՃԱՄԻի նամակատան աւանդներու ճիւղին հաշուական քննութիւնը կը շարունակուի։ Իգտամ կ'ըսէ թէ երեւան ելած բացը մօտ 5,000 ոսկի է։ Կորուած աւանդներու մեծ մասը կը վերաբերին Հանրային Պարտքի վարչութեան, ՐԷժիին, Սպարապետի դրան, Ներքին գործերու նախարարութեան եւ որբերու, մէկ մասն ալ գաւառներու։

ԳԱՑԻՇ ՏԱՂիի ջուրը ծուլին տակէն խողովակներով Հալքի եւ Մեծ-կղզին բերելու համար Իսմայիլ Հագգը պէյ նոր խնդրագիր մը ներկայացուցեր է Պետական խորհրդին։ Այս մասին տեղեկութիւն խնդրուեր է քաղաքապետութենէն եւ հանրօգուտ չինութեանց նախարարութենէն։

ԱՏԱՆԱՒԻՆ կը գրեն թէ այս տարի հունձքերը առատ են՝ տասնհինգ տարիէ ի վեր նմանը չտեսնուած եղանակով։ Առանձին նահանգին կլիման տաք ըլլալով յունիսի սկիզբները կալի սկսուած է։

ՄԱՀ ՍԱԻՊ ՊԷՅի. Ներքին գործերու նախկին քարտուղար Սաիպ պէյ, որ ժամանակէ մը ի վեր հիւանդ էր, մեռաւ եւ յուղարկաւորութիւնը կատարուեցաւ չորեքշաբթի։ Սաիպ պէյ հայրն է Խարիճիէի արարողապետ Խպրահիմ պէյի։

ԳՕՆԵԱՑի Նիկոէ գաւառի Ագչէչար գիւղին եւ Նէվչէհր գաւառակին Միլաաի գիւղին մէջ ամսուս մէկին հաւկիթի խոշորութեան մօտ կարկտաւ տեղալով ոչնչացուցեր է բոլոր հունձքերը, նոյնպէս պարտէզներու եւ այգիներու պտուղները։

ԶԱՆԱԶԱՆ ԴԷՊՔԵՐ

ՈՆԻՒ. Նախընթաց գիշեր Բօլիւի եւ Սթամպէ անուն երկու հոգի Ղալաթիոյ մէջ Անտօն անուն մարդ մը գաղտնով կռնակէն՝ չորս տեղէ ծանրապէս վիրաւորեցին ու փախան։

ՂԱԼԱԹԻՈՑ ՊՕՐՍԱ

Հինգշաբթի 15 Յունիս

Ընթացք փոխառնակագրաց

Ծրնդ. ամիս Լոնտոնի վրայ	110	37½
» » Բարիզի »	22	37½

Ծօճսօլիսէ

Ոսկեդրամ	28	10
Ծոցադրամ	28	8½

Թահվիլաթը Օսմանիէ

Տրքինան	97

Ընթացք Արժէքուղթերու

Ծորհուրդի Օհոլ A.	64	50
» » B.	44	
» » C.	28	

Բանկէներուն

Ոսկեայ երկաթուղի	ֆր.	148 ¾
Ծրամվէյ	ոսկի	19 95
Ընդհ.		21 14
Ծոմ. Ապահովագր. ընկերութիւն	ոսկի	8 20
Ծհրաբէկ	»	3 16
Քրէական Ընկերութիւն	»	11 24

Ընթացք դրամներու

Ծրմ. ոսկի	100 —	20 ֆր.նոց	87 31
Ստէռլին	108 13	Ամղ. ոսկի	110 16
Ռուպլի	103 —	Մարջ Գեր. ոսկի	107 21
Ղրանգ	96	Իմբերիալ	90 34
Ծուգիլիզ	18 —	Բրնխց	51 31
Ֆ. Ամ. Գօրայի	6 —	Բուպլի Ծուղ	8 34

Հարաւային Ափրիկէի Ոսկեհանքի բաժնետոմսեր
Կենենք ու ծախենք հոս
Առանց ո եւ է ծախքի
Crœusus deep,
West Rand Mines,
Sheba.
British S. A. (Chartered)
Transvaal Consolidated etc. etc.
Ձ. ՅԱՐՐԱ փոխանակութեան Միջնորդ Կ. Գոլիս

Ի Լ Ա Ն

Գրզրլ Թոփրաք իսթասիօնընատա պէչ ափօնիւմ արագի իւզէրինէ մէպնի օլուպ հէնուզ իքմալ իտիլմիշ օլան օն եէտի օտայը հավի պիր պապ միւճէտտէտ քէոյք իլէ չիֆթ պարկիրլի ֆրանսըզքեարի պիր զուբէ արապա ատթըլըք օլատուղընատա Թալիպ օլանլարըն սալիֆ իւլ գիբը քէօյկին պէքճիսինէ միւրաճաաթ իլէմէյէրի իլան օլունուր։

ՍՐԱՊ Ե. ԱՊԱՀՈՒՆԻ

Դասատու գաղղ. եւ թուրքերէն լեզուաց

Ինքս գիւրըմբռնելի եղանակով մը եւ կարճ ժամանակի մէջ հայ. Թրք. եւ գաղղ. լեզուաց, համարակալութեան «գրհաշուի դաս առնել փափաքողները, ինչպէս նաեւ սոյն լեզուներով պաշտօնական եւ անպաշտօն գրութիւններ խմբագրել, Թարգմանիլ տալու, նոյնպէս վաճառականական Թղթակցութեան եւ այցելու գրագրութեան պէտք ունեցողները կրնան դիմել Պադչէ-Դարիւս, Շէյխ-Իւլ-Իսլամ խան Թիւ 9 սենեակը ամեն օր ժամը (ը. Թ.) 2-11 (բացի կիրակի եւ արբաթի օրերէ)։ 2-12

Alcool de Menthe
ԱՆԱՆՈՒԽԻ ԱԼՔՕԼ

Eau de Mélisse
ՄԷԼԻՍԻ ՋՈՒՐ

ՊԵՆԵՏԻԿՏԵԱՆ ԿՐՕՆԱՒՈՐԱՑ

ՖԷՓԱՆԻ ԱԲԲԱՑԱՐԱՆԻՆ (Ֆրանսա)

ԲՈԼՈՐ ՆՄԱՆՕՐԻՆԱԿ ԸՄՊԵԼԻՆԵՐԷՆ ԳԵՐԱԶԱՆՑ

Պենետիկտեանները անանուխի ալկոլը՝ իր զովացուցիչ ըմպելի կը գործածուի, մարսողութիւնը կը դիւրացնէ. իր զօրացուցիչ յատկութեամբը ֆլեւրայի առեն ամենէն հզօր պահպանողականն է։

Մինչեւ այսօր գործածուած բոլոր քացախներուն կամ արդուզարդի ջուրերուն տեղ կրնայ գործածուիլ գերազանցապէս։

Պենետիկտեանները Միլիսի ջուրին սքանչելի յատկութիւնները զգխաւորաբար նշանաւոր են՝

Կաթուածի, անդամալուծութեան գլխու պտոյտի. սրտի ճնշումի, նուաղումի, գլխու ցաւի, անմարսողութեան, ծովէ բռնուելու, ֆլեւրայի դէմ եւայլն։

Իւրաքանչիւր շիշի վրայ պլլուած է այս երկու ըմպելիներու գործածութեան զանազան եղանակները բացատրող յայտագիր մը։

ՏԵՂԱՓՈԽՈՒԹԻՒՆ

ՏՕՔԹԷՕՐ Ս. ԽԱՉԱՏՈՒՐԵԱՆ ԵԻ ՈՐԴԻ

ԱՌՈՒՋԻՆ ԿԱՐԳԻ ՎԿԱՅԵԱԼ

ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ ԱՏԱՍՆԱԲՕՅԺ

(ՀԱՍՏԱՏԵԱԼ Ը-ԱՄԻՆ 1852)

Կը ծանուցանէ արդոյ հասարակութեան թէ փակելով Պոլսոյ (Պահչէ-Գապուի) տունն, վերջապէս հաստատուած են իրենց Բերայի մասնաճիւղը Թիւ 396 Մեծ Փողոց (Եանիի գարեջրատան վրայի յարկը՝ ճիշդ Զուլուքճեան գոհարավաճառաց պէսին) եւ ըստ առաջնոյն նորահնար գործիքի մը միջոցաւ ամենաստուգիկ ցաւած եւ անբոյս դառուած ակռաները մէկ անգամէն վայրկենապէ՛ս կը լեցնեն. ցաւալ դիմել եւ բուժուած վերադառնալ։

Գաղտնիութեան յաճախորդք կրնան դիմել նաեւ իրենց բնակարանը Թիւ 1 Երիսօվէլի փողոց, ամէն օր առաւօտէն մինչեւ կէս օր։

Թիւ 396 Մեծ Փողոց Բերա. Թիւ 1 Երիսօվէլի փողոց Գաղտնիք

ԷՍԿԻ ՇԷՀԻՐ ՔԷՕԹԱՀԵԱՅԻ ԳԻԾ

ԵՐԹ			ԴԱՐՁ		
ԿԱՅԱՐԱՆՔ		Թ.222 Խառն առտու Ժ.	ԿԱՅԱՐԱՆՔ		Թ.221 Խառն իրկն. Ժ.
Էսկի-Շէհիրէն	մեկնմ.	1 —	Քէօթահեայէն	մեկնմ.	7 34
Կիւնէճ Գըսըգ	»	2 —	Աֆալունա	»	8 16
Սապօնճը Բընարը	»	3 4	Սապօնճը Բընարը	»	9 20
Աֆալունա	»	4 14	Կիւնէճ Գըսըգ	»	10 16
Քէօթահեա	ժամնմ.	4 40	Էսկի-Շէհիր	ժամնմ.	11 14

THE PATRIOTIC

ԲԱԴՐԻՕԹԻՔ

ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

ԸՆԴՐԷՄ ՀՐԴԵՀԻ ԵԻ ԿԵՆԱՑ

Հիմնուած ի Տրպին 1824 ին

Դրամագլուխ £1,500,000 *անգլ. ոսկի*
Տարեկան եկամտաբեր քան 200,000

ԿԱՏԱՐԵԱԼ ԱՊԱՀՈՎՈՒԹԻՒՆ. Վճասները կը վճարուին փութով եւ առատաձեռնութեամբ

ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԳՈՐԾԱԿԱԼ ՊՂՕՔՔՐ ԵՒ ԷՏՈՒԱՐՏ

Քառնաքարուլ խան, Ղալաթիէ-գաբու, Ստամպուլ

Տիր գործակալ ՄԻՀՐԱՆ ՍԱՐԸԲԵԱՆ
8, Համիտիէ ճատտեսի Ստամպուլ

ԱՐՇԱԿ ՈՒՆՃԵԱՆ
Իպրէմ խան, Ղալաթիա

ՄԵԾ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ ՆՈՐԵԼՈՒԿՆԵՐՈՒ

ԳԼԷՍՆԾԷՍ ՀԱՓՕՐՈՒԼՕ

Ստանպօլ, Եէնի Ճամի փողոց, Զիլէֆ-Բազարի մօտ, թիւ 31, 33, 35

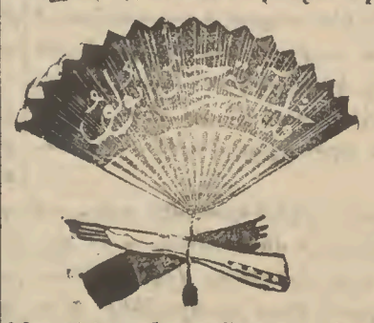

Գլէսնծէս Հաճօրուլօի նորաձեւութեանց վաճառատունը, որ դիւրաւ կը հանդչուի իր մասնաւոր նշանակէն, ղոր մայրաքաղաքիս լաւագոյն յաճախորդք եւ բազմաթիւ հայ ընտանիքներ գնահատած են ու կը փնտռեն, մեծ համբաւ վաստկած է Քէ իր ապրանքներու ընտրութեան մասին ցոյց առած նուրբ ու գեղեցիկ ճաշակին եւ Քէ գիներուն չափաւորութեան համար, եւ կարող է իր բազմաթիւ յաճախորդները գոհացնել, վասն զի ուղղակի եւ յարաբեր հաղորդակցութեան մէջ ըլլալով առանց միջնորդի, ներոպայի ամենէն կարեւոր գործարաններուն հետ, (եւ մինչեւ իսկ իր անձին չգնելը այն գործարանատէրուներու մեծ մասին բարեկամն ըլլալով), կը յաջողի իր ապրանքները տալ մեծ քանակութեամբ, կարելի եղածին չափ աժան եւ լաւագոյն պայմաններով, վասն զի Քէ՛ մեծ եւ Քէ՛ փոքր քանակութեամբ շատ ապրանք կը ծախէ։ Ամէնուրեք Բարիզի մեծախանութ վաճառող տուներու գլիներուն չափ նպաստաւոր գիներ տահկոյ Քարիզի մեծախանութ վաճառականներէն շատերը իրենց ապրանքները այդ տուներէն կը գնեն։ Հետեւաբար շատ արդարացի է այն վստահութիւնը, զոր պատուարժան հասարակութիւնը կը ընծայէ այս տան, որ իր ճմեռուան եղանակի նորելուկներու չքեղ մերքերը ամրողջացնելով՝ ի վաճառ դրած է մեծ քանակութեամբ ու տեսակ տեսակ՝

Ժապաւէններ եւ զանազան փետուրներ, Ֆանթէզի տրէզներ, ամրողջ զարդանքներ, օժիտի համար ներման ատղաձոյժութիւններ, զանազան ժանեակներ եւ ժապաւէններ, կարնէթիւրի հասար մեռաքսեղէններ, վերարկուի համար մորգիլ (հասար բլիւշ) եւ զանազան տեսակ գոյնզգոյն բլիւշներ, ձեռնոցներ, հողմահաքներ, աննման ձեւով քօրսէներ (խսկսլսիօր կոչուած համբաւաւոր քօրսէները), անուշահոտութիւններ, իր չինած հովանոցները, Ֆանէլաներ, գուլպաներ, Թաշկինակներ, չափիկներ, փողպատներ, Ֆրանսական մատանրօղներ ու բէրքաններ, օձիքներ ու անձեռնոցներ, զանազան աստառուներ եւ այլն, եւ ի մօտոյ կանայք գլխարկներու համար ամէն տեսակ նիւթեր, ինչպէս փետուր, էկրէթ, ծաղիկ, քող, եւ այլն, եւ կարգ մը ուրիշ նիւթեր, որոց տեսակի աղնուութիւնն ու գինը նոյն ժամանակ անմրցելի եւ իրաւամբ արժանի են հասարակութեան քաջալերութեան։

ԹԻՆԹՕՆ

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԱՆԱՆՈՒՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

ԸՆԴՐԷՄ ՀՐԴԵՀԻ

Հիմնուած 1828

Հաստատեալ ի Բարիզ իր կեդրոնատեղին, Պաճէ Փողոց, թիւ 15

Դրամագլուխ	Ֆրանք	10,000,000
Պահեստի դրամ	»	7,650,000
Թղթապանակին մէջ	»	69,244,813
Հասոյթք 1892 տարւոյ	»	15,328,801
Վճարուած վնասք	»	176,000,000

Ի կ. Պոլիս, Ընկերութեան դրամատունը՝ ՕՍՄ. ԿԱԶՍ. ՊԱՆԿԱՆ։

Տեղեկութեանց համար դիմել առ Սիմոն Քայսէրլեան, մասնաւոր անօրէն ի կ. Պոլիս, Ղալաթիա, Քառաքէօյի հրապարակը, Եէնի-Խան, առաջին յարկ։

ԱՖՔՍՔ

ԴԵՂԱՀԱՏՆԵՐ

ԸՆՏԱՆԻՔԻ

ԼԱԻԱԳՈՅՆ ԴԵՂԸ

Որ կը բուժէ

Գլխու ցաւը, պնդումիները, ջժուարամարսումները, լեարդի հիւանդումիները

Պոլորովին բուսական եւ դիւրաբեր են

Այերի դեղահատները ծածկող չաքարի բարակ խաբը անմիջապէս կը հալի, երբ ստամոքսը հասնի, որով դեղահատին բոլոր տարրերը անմիջապէս կը ներզծուին։ Այերի դեղահատները համբորդներու կամ ընտանիքներու համար ամէնէն լաւագոյն դեղն են իրը մաքրողական։

Այերի դեղահատները մեծագոյն վարձատրութեանց արժանացած են աշխարհի մեծ ցուցահանդէսներուն մէջ։

Կը գտնուի դեղագործներու եւ դեղավաճառաց քով։ Ընդհանուր մերքանոց Տր. Այերի դեղերուն Պ. Իմ. Քարուանսայի անգլիական վաճառատունը, 95 եւ 97, Ելիզապէթ գալըերըմ, Վօյվոտայի պահականոցին մօտ։

ԱՆԱՏՕԼՈՒԻ ՕՍՄԱՆԵԱՆ ԵՐԿԱԹՈՒՂԻ

ԵՐԹԵԻԵԿՈՒԹԻՒՆ ԿԱՌԱՒՈՒՄԲԵՐՈՒ

1895, Ապրիլ 13էն (հ. տ.) սկսեալ

ՀԱՅՏԱՐ-ՓԱՇԱ ԷՍԿԻ-ՇԷՀԻՐԻ ԳԻԾ

ԵՐԹ

ԿԱՅԱՐԱՆՔ		Թիւ կառախմբերու															
		Խն. Թ.34 առտ.	Ծմբր. Թ. 6 առտ.	Ծմբր. Թ. 8 առտ.	Ծմբր. Թ.10 առտ.	Խն. Թ.12 առտ.	Ծմբր. Թ.14 առտ.	Ծմբր. Թ.16 առտ.	Ծմբր. Թ.18 իրկն.	Ծմբր. Թ.36 իրկն.	Ծմբր. Թ.20 իրկն.	Ծմբր. Թ.22 իրկն.	Ծմբր. Թ.24 իրկն.	Խն. Թ.26 իրկն.			
		Ժ. վ.	Ժ. վ.	Ժ. վ.	Ժ. վ.	Ժ. վ.	Ժ. վ.	Ժ. վ.	Ժ. վ.	Ժ. վ.	Ժ. վ.	Ժ. վ.	Ժ. վ.	Ժ. վ.			
Ֆ.Քէօյի կամուրջէն	մեկն.	10 55	11 45	1 5	2 15	3 25	4 20	5 55	6 45	7 30	8 50	9 40	10 30	11 35			
Հայտար Բաշա	ժամն.	11 20	12 10	1 30	2 40	3 50	4 45	6 20	7 10	7 55	9 15	10 5	10 55	12 —			
» »	մեկն.	11 45	12 16	1 41	2 48	4 —	4 51	6 28	7 21	8 10	9 20	10 11	11 5	12 8			
Գրզրլ Թօփրաք	»	— —	12 23	1 48	2 55	4 7	4 58	6 35	7 28	8 19	9 27	— —	11 13	12 15			
Ֆէներ Եօլու	»	— —	12 27	1 52	3 1	4 11	5 2	6 39	7 32	8 24	9 31	— —	11 18	12 19			
Կէզ Թէրէ	»	— —	12 32	1 57	3 6	4 16	5 7	6 44	7 37	8 30	9 36	— —	11 24	12 24			
Էրէնքէյ	»	12 2	12 35	2 5	3 9	4 22	5 10	6 50	7 40	8 38	9 39	10 25	11 32	12 29			
Գօսթանծը	»	12 12	ժմնմ.	2 13	ժմնմ.	4 30	ժմնմ.	6 58	ժմնմ.	8 48	ժմնմ.	10 32	11 42	12 38			
Մալթէբէ	»	12 26		2 25		4 42		7 9		9 —		10 42	11 53	12 49			
Գարթալ	»	12 42		2 37		4 55		7 22		9 16		10 53	12 5	1 1			
Բէնտիք	ժամն.	12 52		2 45		5 3		7 30		9 26		11 1	12 13	1 9			
»	մեկն.	1 2								9 38							
Թուզլա	»	1 28								10 3							
Կէպզէ	»	1 51								10 30							
Տիլ Իսքէլէսի	»	— —								10 56							
Թավշանճիլ	»	2 25								11 10							
Հէրէքէ	»	2 43								11 31							
Եարըմճա	»	3 4								11 54							
Թիւֆէն Զիֆթլիկ	»	3 18								12 10							
Տէրինճէ	»	3 29								12 22							
Իզմիտ	ժամն.	3 44								12 38							
»	մեկն.	3 59															
Պէյլիւք Տէրպէնտ	»	4 38															
Սարանճա	»	5 11															
Աւտաբազար	»	5 38															
Կէյվէ	»	6 27															
Ագհիսար	»	6 35															
Մէքէճէ	»	7 82															
Լէֆքէ	»	7 85															
Վէզիր Խան	»	8 36															
Պէլէճիք	ժամն.	9 20															
»	մեկն.	9 32															
Քարաքէօյ	»	10 44															
Պօզթիւք	»	11 25															
Ինէօնիւ	»	12 1															
Զուզուր Հիսար	»	12 42															
Էսկի Շէհիր	ժամն.	1 20															
	իրկն.																

Ֆէներ-Պահչէյի գծին առջեւ Ֆէներ-Պահչէյի կառախումբերը 14, 16, 18, 36, 20, 24, 26 Թիւ կառախումբերը պիտի պիմաւորեն

ԴԱՐՁ

ԿԱՅԱՐԱՆՔ		Թիւ կառախմբերու															
		Ծմբր. Թ. 1 առտ.	Ծմբր. Թ. 3 առտ.	Ծմբր. Թ. 5 առտ.	Խն. Թ.31 առտ.	Ծմբր. Թ. 7 առտ.	Ծմբր. Թ. 9 առտ.	Ծմբր. Թ.11 առտ.	Ծմբր. Թ.13 իրկն.	Ծմբր. Թ.15 իրկն.	Ծմբր. Թ.17 իրկն.	Ծմբր. Թ.19 իրկն.	Խն. Թ.33 իրկն.	Ծմբր. Թ.21 առտ.			
		Ժ. վ.	Ժ. վ.	Ժ. վ.	Ժ. վ.	Ժ. վ.	Ժ. վ.	Ժ. վ.	Ժ. վ.	Ժ. վ.	Ժ. վ.	Ժ. վ.	Ժ. վ.	Ժ. վ.			
Էսկի Շէհիրէն	մեկն.													9 45			
Զուզուր Հիսար	»													10 24			
Ինէօնիւ	»													10 58			
Պօզթիւք	»													11 35			
Քարաքէօյ	»													12 11			
Պիլէճիք	ժամմ.													1 1			
»	մեկն.													1 11			
Վէզիր Խան	»													1 50			
Լէֆքէ	»													2 29			
Մէքէճէ	»													3 3			
Ագ Հիսար	»													3 31			
Կէյվէ	»													3 58			
Աւտ Բազար	»													4 54			
Սապանճա	»													5 12			
Պիւեիւք Տէրպէնտ	»													5 41			
Իզմիտ	ժամմ.													6 18			
»	մկնմ.				10 45									6 33			
Տէրինճէ	»				11 3									6 49			
Թիւֆէն Զիֆթլիք	»				11 14									6 59			
Եարըմճա	»				11 32									7 14			
Հէրէքէ	»				12 5									7 40			
Թավշանճիլ	»				12 19									7 53			
Տիլ Իսքէլէսի	»				12 30									— —			
Կէպզէ	»				1 2									8 34			
Թուզլա	»				1 27									8 57			
Բէնտիք	ժամմ.				1 50									9 19			
»	մկնմ.	10 30	12 —		1 58		3 38		6 8		8 13			9 27	11 11		
Գարթալ	»	10 40	12 10		2 10		3 48		6 18		8 23			9 43	11 20		
Մալթէբէ	»	10 53	12 24		2 27		4 1		6 31		8 36			10 1	11 31		
Պօսթանծը	»	11 4	12 35		2 41		4 12		6 42		8 48		9 50	10 15	11 41		
Էրէնքէյ	»	11 14	12 46	1 19	2 52	3 27	4 23	5 25	6 53	8 15	8 58	9 50	9 54	10 30	11 52		
Կէզ Թէրէ	»	11 18	— —	1 23	2 56	3 31	4 27	5 29	6 57	8 19	9 2	9 54	— —	— —	— —		
Ֆէներ Գաղչէ Եօլու	»	11 23	— —	1 28	3 2	3 36	4 34	5 34	7 3	8 25	9 7	9 59	10 40	11 57	12 1		
Գրզրլ Թօփրագ	»	11 27	— —	1 32	3 6	3 40	4 38	5 38	7 7	8 29	9 11	10 3					
Հայտար Փաշա	ժամմ.	11 33	12 58	1 38	3 13	3 46	4 44	5 44	7 13	8 35	9 17	10 9	10 49	12 7			
» »	մկնմ.	11 40	1 5	1 45	3 25	3 55	4 50	5 50	7 20	8 42	9 25	10 15	11 5	12 13			
Կամուրջ	ժամմ.	12 5	1 30	2 10	3 50	4 20	5 15	6 15	7 45	9 7	9 50	10 40	11 30	12 37			
															իրկն.		

Ֆէներ-Պահչէյի գծին առջեւ Ֆէներ-Պահչէյի 9, 11, 13, 15, 17, 19, 33 Թիւ կառախմբերը պիտի պիմաւորեն